

Dynamiczny Indeks Konsumpcji

indekskonsumpcji.pl

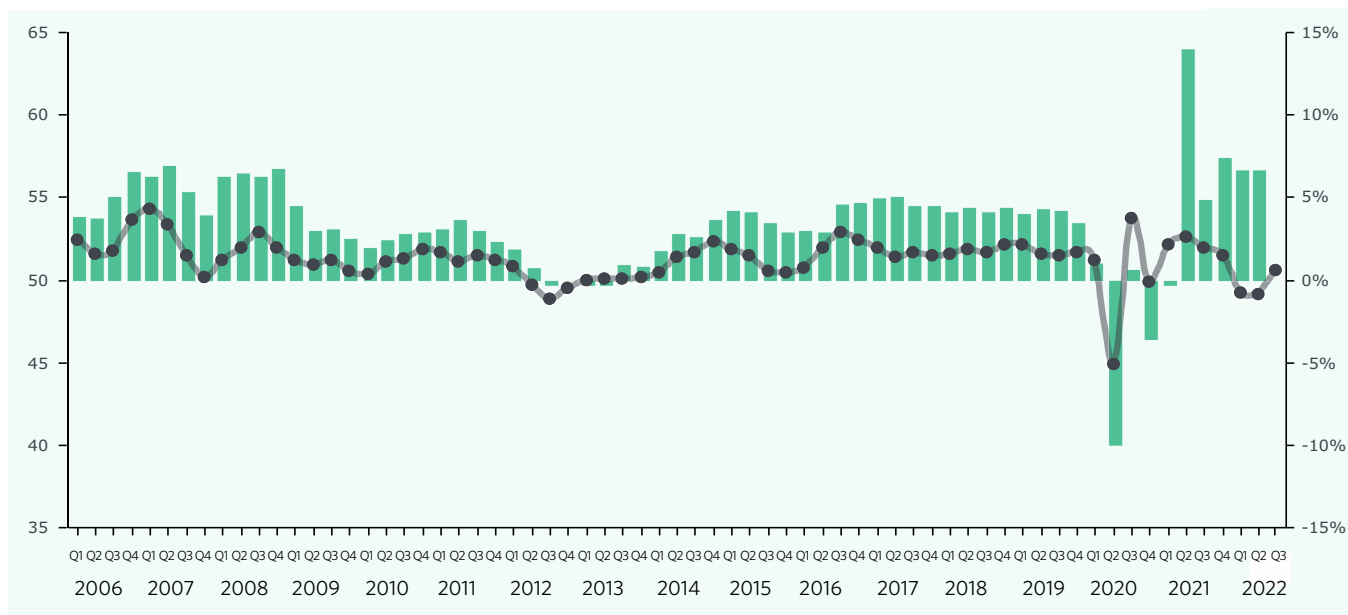
Listopad 2022

Dynamiczny Indeks Konsumpcji (DIK) to wskaźnik koniunktury przygotowywany przez Politykę Insight na podstawie danych fundacji Polska Bezgotówkowa. DIK pozwala przewidzieć, jak będzie kształtować się realna dynamika konsumpcji w Polsce, zanim GUS opublikuje pełne dane o PKB i jego składowych.

Wskaźnik ukazuje się raz na kwartał. Wartość DIK powyżej 50 pkt oznacza wzrost realnej konsumpcji, wartość poniżej tego poziomu - jej spadek.

Szczegółowe dane na temat DIK, metody jego obliczania i wartości jego subindeksów można znaleźć na stronie www.indekskonsumpcji.pl

Dynamiczny Indeks Konsumpcji a realna odsezonowana dynamika konsumpcji w latach 2006-2022 (r/r)

● Dynamiczny Indeks Konsumpcji
(pkt, lewa oś)

■ Realna odsezonowana dynamika konsumpcji
(r/r proc., prawa oś)

Źródło: Obliczenia własne.

DIK sygnalizuje wakacyjne odbicie konsumpcji

Wyższe wydatki wakacyjne podbiły konsumpcję usług, ale w pozostałych segmentach widać spadek popytu. Sklepy spożywcze wciąż korzystają na obecności rodzin z Ukrainy.

Dane za III kwartał 2022 r.

Wskaźnik DIK wyniósł 50,40 pkt. To co prawda więcej niż 49,02 pkt. odnotowane w II kw., ale zdecydowanie mniej od wartości z tego samego okresu 2021 r. (51,95 pkt.). Dane pokazują, że po czterech kwartałach spadku poziom konsumpcji ustabilizował się na niskich poziomach. To rezultat przede wszystkim wyższych wydatków wakacyjnych Polaków, którzy po dwóch latach pandemii zaczęli ponownie spędzać urlopy w krajowych ośrodkach wypoczynkowych. Odbicie byłoby silniejsze, gdyby nie dalszy wzrost inflacji, powyżej tempa wzrostu wynagrodzeń. Obniżył on realne dochody, co zmuszało konsumentów do oszczędności - rezygnacji z zakupu dóbr trwałego użytku, ograniczenia korzystania z luksusowych usług czy wyboru tańszych zamienników dla towarów pierwszej potrzeby.

Rodziny uchodźców podtrzymują obroty w sklepach spożywczych. Subindeks DIK w kategorii „sprzedaż detaliczna” spadł w III kw. 2022 r. do 48,5 pkt - z 51,4 pkt w II kw. Złożyło się na to silne wyhamowanie popytu w większości typów placówek handlowych - od stacji benzynowych przez sklepy odzieżowe po kwaciarnie i sklepy z elektroniką. Wynik wyższy od 50 pkt odnotowaliśmy wyłącznie w subkategorii „sklepy spożywcze” (51,1 pkt). W tym segmencie obroty były napędzane w III kw. przez dwa czynniki: dodatkowy popyt na żywność ze strony rodzin uchodźczych z Ukrainy, a także częściową rezygnację Polaków z wyjść do restauracji i barów, zwłaszcza w czasie wyjazdów wakacyjnych. Ze względu na dwucyfrowe wzrosty cen posiłków i napojów częściej niż w ostatnich latach decydowali się na samodzielne przygotowanie posiłków.

Popandemiczne lato pomogło turystyce. Zgodnie z naszymi prognozami popyt w branży turystycznej odbudował się po pandemii - subindeks DIK w kategorii „hotele, restauracje i rekreacja” wyniósł w III kw. 63,5 pkt. To pierwszy od roku wzrost tego subindeksu powyżej poziomu 50 pkt. Najbardziej wzrosły obroty w hotelarstwie, głównie dzięki powrotowi turystów do polskich ośrodków wypoczynkowych. Sprzyjało temu zakończenie pandemii, a także silne osłabienie kursu

złotego po ataku Rosji na Ukrainę, które podniosło ceny wycozynku za granicą. W porównaniu z II kw. wzrósł również popyt na usługi rozrywkowe i sportowe, a także - w mniejszym stopniu - na usługi restauracyjne. Popyt na te ostatnie mógł wzrosnąć bardziej, gdyby restauratorzy nie przynosili cen żywności, energii i wynagrodzeń na ceny posiłków i napojów.

Pozostałe usługi konsumenckie powoli osuwają się w recesję. W III kw. 2022 r. subindeks DIK w kategorii „zdrowie i uroda” wyniósł 47,1 pkt, a w kategorii „usługi pozostałe” 46,8 pkt - to najniższy poziom od wybuchu pandemii. Popyt na usługi upiększające zatrzymał się w III kw. na poziomie z II kw., mimo że wakacje zwykle sprzyjały częstszym wizytom w salonach kosmetycznych czy spa. Z kolei wśród „usług pozostałych” najsilniej spadł popyt na usługi motoryzacyjne (naprawy i serwis samochodów) oraz edukacyjne. W ramach oszczędności wiele osób rezygnuje bowiem z kursów i szkoleń, zwłaszcza że wraz z rozpoczęciem roku szkolnego we wrześniu nastąpiła największa od ćwierć wieku rewizja w górę cen w kategorii „edukacja” (7,4 proc. w ujęciu miesięcznym).

CO Z TEGO WYNIKA

Mimo wzrostu wskaźnika DIK w III kwartale, utrzymane zostają pesymistyczne prognozy dla popytu konsumpcyjnego. Dane wskazują, że tendencja spadkowa wyhamowała, ale jedynie przejściowo, co jest spójne z naszymi prognozami makroekonomicznymi. Szacujemy, że w III kw. 2022 r. roczna dynamika konsumpcji spadła do 1,4 proc., z 6,4 proc. w II kw. Przełożyło się to na wyhamowanie tempa wzrostu PKB z 5,8 proc. do 2,4 proc. W kolejnych miesiącach popyt będzie nadal spadał, zwłaszcza w usługach luksusowych i w sklepach z towarami trwałego użytku - elektroniką, meblami czy odzieżą. Wynika to z dalszego wzrostu inflacji przy jednoczesnym hamowaniu dynamiki płac i wolniejszym wzroście zatrudnienia. W rezultacie wzrost gospodarczy wyhamuje praktycznie do zera - spodziewamy się, że w 2023 r. realne PKB urośnie jedynie o 0,2 proc.

Autor
indeksu

Adam Czerniak
Główny ekonomista
Polityka Insight

polskabezgotowkowa.pl

POLITYKA
INSIGHT

politykainsight.pl